

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ) ТА ПСИХОЛОГІЯ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	БАКАЛАВР
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	014.03 Середня освіта (Історія)
ПОЄДНАНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ КВАЛІФІКАЦІЯ	053 ПСИХОЛОГІЯ Вчитель історії, викладач закладу фахової передвищої освіти. Практичний психолог

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира
Винниченка

Голова Вченої ради
Є.Ю.Соболь
(проголос. № 9 від 26.12.2022 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з 2023 р.

Ректор
Є.Ю.Соболь
(каз. № 228/к-ун від 26.12.2022)

**Лист погодження
освітньо-професійної програми**

завідувач кафедри
історії України та всесвітньої історії

к. іст. н. О. І. Бабак

гарант
освітньо-професійної програми

к. іст. н. Н.М.Токар

декан факультету
історії, бізнес-освіти та права

к. іст. н. Л. М. Філоретова

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія) та психологія» з підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів.

Розроблена робочою групою у складі:

Токар Наталія Миколаївна – керівник проектної групи (гарант), кандидат історичних наук, доцент, старший викладач кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДУ;

Філоретова Лариса Мартіївна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України та всесвітньої історії ЦДУ;

Ключек Лілія Валентинівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри філософії, політології та психології ЦДУ;

Козловська Світлана Іванівна – вчитель історії ЗОШ II-III ступенів № 10 Кіровоградської міської ради Кіровоградської області;

Гурова Оксана Миколаївна – практичний психолог психологічної служби ЦДУ імені Володимира Винниченка;

Підлипна Богдана Сергіївна – студентка IV курсу факультету історії, бізнес-освіти та права спеціальності 014 Середня освіта (Історія).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Освітньо-професійна програма (далі – ОПП) розроблена відповідно до Конституції України, Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту» Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», спирається на нормативні документи, які визначають розроблення складників системи стандартів вищої освіти, керуючись положеннями Листа МОН України № 1/9-239 від 28.04.2017 р., стандартом вищої освіти для спеціальності 053 «Психологія» від 24.04.2019 р., проектом стандарту вищої освіти для спеціальності 014 «Середня освіта» від 14.03.2023 та наказом МОН від 11.11.2022 р. № 1006.

ОПП використовується під час :

- акредитації освітньої програми;
- планування та організації освітнього процесу (зокрема, розроблення навчального плану, навчальних і робочих програм, а також силабусів навчальних дисциплін, програм практик та державної підсумкової атестації тощо);
- визначення змісту освіти в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації; професійної орієнтації здобувачів.

Користувачі ОПП:

- здобувачі освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 014 «Середня освіта (Історія) та психологія» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- викладачі, які здійснюють підготовку бакалаврів зі спеціальності 014 «Середня освіта (Історія) та психологія» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- приймальна комісія ЦДУ ім. В. Винниченка та інші.

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«Середня освіта (Історія) та психологія»
зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія)
Поєднана спеціальність: 053 Психологія

1 – Загальна інформація

<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, кафедра історії України та всесвітньої історії
<i>Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Бакалавр Бакалавр із середньої освіти. Вчитель історії, викладач закладу фахової передвищої освіти. Практичний психолог.
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія) та психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія)
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
<i>Наявність акредитації</i>	Спеціальність акредитована Акредитаційною комісією України 5 липня 2016 р., протокол № 122 (наказ МОН України від 06.07.2016 № 806). Термін дії сертифіката до 1 липня 2026 р.
<i>Цикл / рівень</i>	FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень
<i>Передумови</i>	Вступ на основі повної загальної середньої освіти
<i>Мова (и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	Зберігається до наступної освітньої програми та її планового оновлення. Цей термін не перевищує період акредитації.
<i>Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	www.cuspu.edu.ua

2 – Мета освітньої програми

Формування особистості фахівця галузі освіти, здатного вирішувати завдання професійної діяльності на нових засадах, з урахуванням сучасних потреб суспільства; формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії основної (базової) середньої школи; особистості випускника вищого навчального закладу, який має бути компетентним не лише в професійній галузі, але й мати активну життєву позицію, високий рівень громадянської свідомості.

3 – Характеристика програми

1	<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</i>	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Історія). Поєднана спеціальність: Психологія. Освітній процес у закладах вищої освіти (рівень базової середньої освіти) за предметною спеціальністю. Сучасні теоретичні засади історичної науки (достатні для формування предметних компетентностей) та методики її викладання, педагогіки та психології (рівень базової середньої освіти).
2	<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти й практичної психології та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива

		подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.
3	<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Основною метою освітньо-професійної програми є підготовка висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі міцні знання для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної історичної науки, психології, педагогіки та методики загальної середньої освіти. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку освітньої сфери, робити акцент на здобутті навичок та знань у сфері історичної освіти та науки, а також психології, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та продовження освіти		
1	<i>Працевлаштування</i>	232 Викладач середнього навчального закладу 2320 Викладач середнього навчального закладу 235 Інші професіонали в галузі навчання 2352 Професіонали в галузі методів навчання 2359.2 Інші професіонали в галузі навчання 2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу 2320 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2320 Методист заочних шкіл і відділень 2331 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2351.2 Вихователь-методист 2445.2 Психолог / практичний психолог
2	<i>Продовження освіти</i>	Можливість навчання за програмою другого циклу FQ-ЕНЕА, 7 рівня EQF LLL та 7 рівня НРК.
5 – Викладання та оцінювання		
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	У процесі викладання та навчання застосовуються наступні методи навчання: За типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; аналітичний; індуктивний; дедуктивний; За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка; За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль. За джерелами знань: словесні – розповідь, пояснення, лекція; наочні – демонстрація, ілюстрація. За рівнем самостійної розумової діяльності: практичний; метод проблемного викладання. Основні види занять: лекції, семінари, лабораторні роботи, практичні заняття, виконання індивідуальних робіт, самопідготовка та самостійна робота, консультації, навчальні та виробничі (педагогічна) практики тощо.
2	<i>Система оцінювання</i>	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль, державна атестація. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, творча робота, презентація, портфоліо, звіт, екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність (ІК)		Бакалавр (рівень 6): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що

	передбачає застосування теорій та методів освітніх наук та історичних і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в закладах середньої освіти; здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачає застосування основних теорій та методів психологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях
	ЗК 2	Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності
	ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю
	ЗК 4	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі
	ЗК 5	Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів)
	ЗК 6	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня
	ЗК 7	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
	ЗК 8	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій
	ЗК 9	Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно

		взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку
	ЗК 10	Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу
Предметні (фахові) компетентності (ПК)	ПК 1	Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету
	ПК 2	Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності
	ПК 3	Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.
	ПК 4	Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення
	ПК 5	Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання
	ПК 6	Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них
	ПК 7	Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу

	ПК 8	Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства
	ПК 9	Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей
	ПК 10	Знання та розуміння змісту й методології фундаментальних і спеціальних історичних дисциплін
	ПК 11	Знання сучасних досліджень в галузі історії
	ПК 12	Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу
	ПК 13	Здатність інтегрувати набуті знання соціальних та гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цілісність знань та умінь
	ПК 14	Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот
	ПК 15	Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності
	ПК 16	Знання наукових основ методики навчання історії, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій
	ПК 17	Знання нових підходів до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції
	ПК 18	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
	ПК 19	Здатність володіти категоріально-понятійним апаратом психологічної науки.
	ПК 20	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій
	ПК 21	Здатність самостійно збирати та критично

		опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел
	ПК 22	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження
	ПК 23	Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) та здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.
	ПК 24	Здатність брати на себе відповідальність, бути активним у прийнятті рішень, суспільному житті, урегулюванні конфліктів ненасильницьким чином, функціонуванні та розвитку демократичних інститутів суспільства.
	ПК 25	Здатність формувати високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять.
7 – Програмні результати навчання		
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1	<i>Відтворює</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховує</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів
	ПРН 2	<i>Демонструє</i> вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету «Історія» та інтегрованого навчання
	ПРН 3	<i>Називає</i> і <i>аналізує</i> методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; <i>класифікує</i> форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти
	ПРН 4	<i>Здійснює</i> добір і <i>застосовує</i> сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично <i>оцінює</i> результати їх навчання та ефективність уроку
	ПРН 5	<i>Вибирає</i> відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; <i>аналізує</i> динаміку особистісного розвитку учнів, <i>визначає</i> ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і

		досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них
	ПРН 6	<i>Називає і пояснює</i> принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками
	ПРН 7	<i>Генерує</i> обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами
	ПРН 8	<i>Застосовує</i> сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності
	ПРН 9	<i>Демонструє</i> володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності
	ПРН 10	<i>Виявляє</i> навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, <i>пояснює</i> необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності
	ПРН 11	<i>Аналізує</i> власну педагогічну діяльність та її результати, <i>здійснює</i> об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей
	ПРН 12	<i>Демонструє</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні
	ПРН 13	<i>Демонструє</i> знання змісту фундаментальних і спеціальних галузей історичної науки та спеціальних історичних дисциплін, <i>пояснює</i> і <i>характеризує</i> історичні процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку
	ПРН 14	<i>Знає</i> і <i>аналізує</i> сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії, спеціальних дисциплін та <i>імплементує</i> знання у навчальну і практичну діяльність

ПРН 15	<i>Орієнтується</i> в історичному часі, застосовуючи періодизацію, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно <i>оперує</i> спеціальною термінологією
ПРН 16	<i>Демонструє</i> інтегроване мислення, <i>пояснює</i> цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки
ПРН 17	<i>Використовує</i> краєзнавчу складову курсу історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; <i>розуміє</i> й <i>популяризує</i> історико-культурну спадщину України та світу
ПРН 18	<i>Працює</i> з джерелами інформації, <i>інтегрує</i> їх у зміст навчання історії, <i>представляє</i> та <i>обговорює</i> відображені в них факти, явища, події, <i>визначає</i> власну позицію щодо суперечливих питань
ПРН 19	<i>Знає</i> зміст шкільних курсів історії, <i>проектую</i> і <i>здійснює</i> навчальний процес, <i>обирає</i> оптимальні компетентісно орієнтовані методики навчання історії, <i>уміє</i> оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці
ПРН 20	<i>Цінує</i> різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, <i>керується</i> в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва
ПРН 21	<i>Аналізує</i> та <i>пояснює</i> психічні явища, <i>ідентифікує</i> психологічні проблеми та <i>пропонує</i> шляхи їх розв'язання
ПРН 22	<i>Розуміє</i> закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
ПРН 23	<i>Обирає</i> та <i>застосовує</i> валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги
ПРН 24	<i>Рефлексує</i> та критично <i>оцінює</i> достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, <i>формулює</i> аргументовані висновки
ПРН 25	<i>Складає</i> та <i>реалізовує</i> план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, <i>забезпечує</i>

		ефективність власних дій
	ПРН 26	Складає та реалізовує програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника
8 – Ресурсне забезпечення		
<i>Кадрове забезпечення</i>	Підготовка бакалавра забезпечена науково-педагогічними кадрами, які мають освіту, відповідну профілям навчальних дисциплін і систематично займаються науковою і науково-методичною діяльністю. Підготовку здійснюють доктори наук, професори та кандидати наук, доценти за профілем освітньої програми. У зв'язку із новими підходами до створення та реалізації освітньої програми розроблена стратегія підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів, яка відповідає діючій нормативній базі та будується на наступних принципах: - обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; - прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; - моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності.	
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Для реалізації концепції освітньої діяльності наявні усі необхідні структурні, фінансові, технічні ресурси, що відповідають діючим нормам і забезпечують проведення усіх видів навчальної та науково-дослідної роботи студентів, передбачених освітньою програмою: навчальні корпуси з лекційними аудиторіями, оснащеними мультимедійною технікою, лабораторіями, комп'ютерними класами, спортивний зал, бібліотека, соціальна інфраструктура університету, забезпечення гуртожитком, стипендіальне забезпечення, санаторій-профілакторій. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, заочної форми навчання, з особливими освітніми потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якостей освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність. Факультет історії, бізнес-освіти та права розміщується у навчальному корпусі № 1, загальна площа якого 6535,6 м². Окремі дисципліни викладаються в інших корпусах – № 2 (3417,1 м²), № 4 (7895,2 м²), № 5 (7610,4 м²), що сумарно становить 25 458,3 м². Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньо-професійною програмою.	
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	Підготовка бакалавра за профілем концепції освітньої діяльності забезпечена навчально-методичною документацією з усіх видів навчальних занять, доступом кожного студента до бібліотечних фондів, електронних фахових журналів, електронних бібліотечних ресурсів світу і баз даних відповідно до повного переліку дисциплін навчального	

плану, електронних навчальних ресурсів, наявністю навчальних лабораторій для проведення занять з усіх дисциплін як обов'язкової, так і варіативної частини освітньо-професійної програми, наявністю методичних посібників і рекомендацій для проведення практикумів і підготовки кваліфікаційної роботи. Студенти забезпечені базами проходження педагогічної практики (загальноосвітні навчальні заклади м.Кропивницький та Кіровоградської області).

З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін.

Продовжено угоду з компанією Microsoft щодо участі університету у MSDN Academic Alliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, Visual Studio та інші. Крім того, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. 13 навчальних комп'ютерних лабораторій об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплексу сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM) CPU 3.00GHz 86_64. Для проведення лабораторних занять з навчальної дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології» використовуються комп'ютерні лабораторії № 20 корпусу № 1, оснащені відповідними пакетами прикладних програм (в тому числі ліцензованих): OpenOffice, 7-Zip, Internet Explorer, FreePascal, Mozilla Firefox, Foxit Reader.

Для забезпечення самостійної роботи та якісної підготовки студентів створено навчально-методичну базу загальним обсягом 30 Гб електронних посібників, лекційних матеріалів, додаткової літератури. Велика кількість навчальних матеріалів (об'ємом більше 20 Гб) розміщена в університетському хмарному сховищі, що надає змогу студентам користуватися електронними версіями лекцій та практичних занять з мобільних пристроїв та домашніх комп'ютерів.

Створена та успішно функціонує система дистанційної освіти Moodle-ЦДПУ (<http://moodle.kspu.kr.ua/>), в межах якої підготовлено 158 дистанційних навчальних курсів, в якій зареєстровано усіх студентів Університету. Найбільш успішним проектом (більше 10 млн. переглядів) з реалізації сучасних мультимедійних систем навчання є створення навчально-виховного середовища «Вікі ЦДПУ» на базі MediaWiki (<http://wiki.kspu.kr.ua/index.php>), до спільноти цього проекту вже залучено студентів усіх факультетів університету.

Поступово наповнюється курсами система електронний архів-репозитарій Хмарка ЦДПУ (<https://owncloud.kspu.kr.ua/>), електронна бібліотека (<http://www.cuspu.edu.ua/ua/pro-biblioteku>). Інформаційна

	мережа Інтернет та доступ до міжнародної наукової бази даних Web of Science (наказ МОН України №1286 від 19.09.2017 р. «Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних») допомагають студентам отримувати необхідну для навчання та провадження наукової діяльності, підвищення професійної кваліфікації інформацію, уможливають вільний доступ до навчальної та наукової інформації з різних дисциплін, що є невід'ємною складовою процесу становлення студентів як фахівців.
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних компетентностей. Обсяг одного кредиту 30 годин.
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Участь студентів та викладачів у програмі академічного обміну на підставі підписання міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки та угоди про подвійний диплом: Поморська Академія, м. Слупськ (Польща).
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	У межах ліцензійного обсягу спеціальності та за умови попередньої мовленнєвої підготовки.
10 – Форми атестації здобувачів вищої освіти	
Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта (Історія) та психологія» за спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія) на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти здійснюється у формі кваліфікаційних екзаменів. Кваліфікаційний екзамен з історії та методики її викладання має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і включає завдання для визначення результатів навчання з теорії та методики викладання історії в основній (базовій) середній школі та в непрофільних класах старшої школи. Кваліфікаційний екзамен з психології та педагогіки має на меті встановлення освітньої та професійної кваліфікації і включає завдання для визначення результатів навчання з загальної, вікової, соціальної психології та педагогіки. Завершується атестація здобувача видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр освіти. Вчитель історії закладу загальної середньої освіти. Практичний психолог закладу загальної середньої освіти.	

Перелік компонент освітньої програми					
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація)	Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг годин	Семестр	Форма контролю
Обов'язкові компоненти ОК					
ОК ЗП-1	Українська мова за професійним спрямуванням	4	120	1,2	екзамен
ОК ЗП-2	Філософія	3	90	3	екзамен
ОК ЗП-3	Іноземна мова	3	90	1,2	залік
ОК ЗП-4	Інформаційно-комунікаційні технології	3	90	1	залік
ОК ЗП-5	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	90	1	залік
ОК ЗП-6	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі	3	90	7	залік
ОК ЗП-7	Фізичне виховання	4	120	1,2	залік
ОК ПП-1	Психологія	4,5	135	1,2	залік, екзамен
ОК ПП-2	Педагогіка та інклюзивна освіта	10	300	3 4 5	екзамен, екзамен, залік
ОК ПП-3	Вікова фізіологія та валеологія	3	90	1	залік
ОК ПП-4	Англійська мова за професійним спрямуванням	7,5	225	3,4 5,6 7,8	залік залік екзамен
ОК ПП-5	Історія стародавнього світу	5	150	1	екзамен
ОК ПП-6	Археологія України	4	120	1	екзамен
ОК ПП-7	Спеціальні історичні дисципліни (з джерелознавством)	5	150	1	екзамен
ОК ПП-8	Історія середніх віків	4,5	135	2	екзамен
ОК ПП-9	Давня і середньовічна історія України	4,5	135	2	екзамен
ОК ПП-10	Історія української культури	4	120	2	залік
ОК ПП-11	Загальна етнографія	4	120	2	залік
ОК ПП-12	Нова історія Європи і Америки (до 1914 р.)	3,5	105	3	екзамен
ОК ПП-13	Модерна історія України (XVI-1914 р.)	4	120	3	екзамен
ОК ПП-14	Новітня історія Європи і Америки (1914 - 2023 рр.)	3,5	105	4	екзамен
ОК ПП-15	Історія України (1914-2023)	3,5	105	4	екзамен
ОК ПП-16	Нова і новітня історія Азії і Африки	3	90	5	екзамен
ОК ПП-17	Методика викладання історії	3	90	6	екзамен
ОК ПП-18	Вікова психологія	6	180	4	екзамен
ОК ПП-19	Педагогічна психологія	4	120	5	екзамен
ОК ПП-20	Психологія спілкування	4	120	5	екзамен
ОК ПП-21	Історія психології	3	90	5	екзамен
ОК ПП-22	Соціальна психологія	4	120	6	екзамен
ОК ПП-23	Психодіагностика	4	120	6	екзамен
ОК ПП-24	Психологія здоров'я	3	90	6	екзамен

ОК ПП-25	Основи психологічного консультування	4,5	135	7	екзамен
ОК ПП-26	Експериментальна психологія	4	120	7	екзамен
ОК ПП-27	Когнітивна психологія	3	90	8	екзамен
ОК ПП-28	Психологія сім'ї	3	90	8	екзамен
ОК ПП-29	Оглядові лекції	1,5	45	8	екзамен
ОК КР-1	Курсова робота з історії	1,5	45	6	залік диф.
ОК КР-2	Курсова робота з психології	1,5	45	8	залік диф.
Практична підготовка					
ОК ПРП-1	психологічна практика (виробнича)	7,5	225	7	залік диф.
ОК ПРП-2	педагогічна практика у закладах освіти (виробнича)	10,5	315	8	залік диф.
ОК ПРП-3	Пропедевтична практика з психології	1,5	45	3	залік
ОК ПРП-4	Пропедевтична практика з педагогіки	1,5	45	5	залік
ОК ПРП-5	Пропедевтична практика з історії	1,5	45	6	залік
ОК ПРП-6	Навчальна археологічна практика	5	150	2,3	залік
ОК ПРП-7	Практикум з групової психології	3	90	7	зал.диф
Атестація					
А-1	Кваліфікаційний екзамен з історії, методики викладання історії та педагогіки	1,5	45	8	
А-2	Кваліфікаційний екзамен з психології	1,5	45	8	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		180	5400		
Загальний обсяг вибірових компонент		60	1800		
Загальний обсяг освітньої програми		240	7200		
<i>* перелік вибірових дисциплін загальної підготовки затверджує Вчена рада університету</i>					

**Перелік нормативних документів,
на яких базується освітня програма:**

1. Закон України «Про вищу освіту». <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
4. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
5. Наказ МОН України від 01.06.2016 за №600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» - http://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-06-01/5555/nmon_600.zip
6. Порядок внесення інформації, яка повинна міститися в документах про вищу освіту державного зразка. Постанова Кабінету міністрів України від 5 травня 2016 р. № 325: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249014993/>
7. Положення про організацію освітнього процесу в Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка на 2016-2017 навчальний рік / Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. – 88 с.
8. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : постанова Каб. Мін. України від 23 лист. 2011 р. № 1341. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF> (21.07.2014).
9. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації Академії педагогічних наук України / Авт. В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. – 108 с.
10. The European Qualifications Framework for Lifelong Learning (EQF). – European Communities, 2008. [Electronic resource]. – URL : www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/news/EQF_EN.pdf.
11. Деякі питання розміщення державного (регіонального) замовлення, поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей), спеціалізацій та присвоєння професійних кваліфікацій педагогічних працівників закладами фахової передвищої, вищої освіти від 11.11.2022 №1006, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 23.12.2022 №1669/39005
12. Проект стандарту вищої освіти для спеціальності 014 Середня освіта від 14.03.2023 <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-standartu-vishoyi-osviti-zi-specialnosti-014-serednya-osvita-na-pershomu-bakalavrskomu-rivni-vishoyi-osviti>
13. Стандар вищої освіти для спеціальності 053 Психологія від 29.04.2019 р. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/053-Psykholohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>

Навчальні дисципліни	Програмні результати навчання																										
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20	ПРН 21	ПРН 22	ПРН 23	ПРН 24	ПРН 25	ПРН 26	
ОК КР-1																						+	+	+	+	+	+
ОК КР-2													+	+	+	+	+	+									
ОК ПРП-1	+					+				+							+	+			+	+	+	+	+	+	
ОК ПРП-2	+		+	+	+	+				+	+						+	+	+	+							
ОК ПРП-3	+		+	+	+	+				+	+									+							
ОК ПРП-4	+		+	+	+	+				+	+									+							
ОК ПРП-5	+		+	+	+	+				+	+									+	+						
ОК ПРП-6										+										+							
ОК ПРП-7						+				+										+	+	+	+	+	+	+	

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

